

Catifa de Festa Major

Alta vegada ens trobem alocuts a la Festa Major i novament em veig obligat a escriure'n quelcom i això que a primera vista sembla una tasca fàcil, jo la considero difícilíssima perquè he escrit tantes vegades sobre l'estes Majors que francament, gairebé ja no sé qué dir-ne. Buscar temes nous o donar un matis d'originalitat als temes ja gastats, és temerari i gairebé impossible d'aconseguir.

Es clar que jo aquí podria parlar de moltes coses: dels envelats, dels balls, dels amors d'una nit, de les noies, dels vestits, de les orquestres i d'una infinitat de coses més. Però quédiria que no fos dit ja mil vegades?

Em sembla, però, que encara he trobat una de les coses que és imprescindible en les Festes Majors i envelats i que ha restat força oblidada per els escriptors d'aquestes festes. Parlaré de les toies.

En un ball de Festa Major no pot mancar-hi la toia. A més d'ésser un munt de pessetes per les entitats organitzadores, és una cosa que fa somniar a totes les noies. La noia que surt d'un envelat i ha pogut ballar la toia, no cap dintre la pell d'alegria. És l'aspiració màxima de totes i la distinció més gran amb qué son honorades.

Ara, que en matèria de toies, com en tot lo altre, la cosa ha evolucionat molt.

Abans, temps passat, quan les nostres àvies eren joves i els nostres avis feien la joventut, la toia era una toia, una verdadera toia, un monumental ram de flors artificials, amb roses de vel·lut, amb fulles de seda i amb una riquesa de varietats i de colors, que enlluernaven. Era posada a subhasta i allavors hi havien les patacades

per mirar qui en donaria més. Es clar que joves pobres i que es morien de ganes d'oferir-la a la seva xicota, havien de calar desseguida, perquè la seva butxaca, mig girada al revés, no podia pas competir davant la cartera d'aquells hereus, que olerien barbaritats, més per gallejar que per ganes de comprar-la. I la toia quedava del que tenia més pessetes per gastar, sense que pogués tenir mai cap esperança d'obtenir a aquell pobret que hauria pagat mitja vida, per a poder-la oferir a la seva estimada.

Ara tot és diferent. La toia ja no és aquell ram monumental; la toia ja no és una toia, és una mena de corn de l'abundància amb botelles de xampany, de còs i fruita i tant la pot ballar un pobre com un ric, perquè es venen uns números, a pesseta la tira, i com que una pesseta la gasta el pobre i la gasta el ric, el que té més sort s'emporta la toia i la cosa resulta més justa.

La fi que feien les toies d'abans i la fi que fan les d'ara també és totalment oposada. Aquell ram monumental que comprava l'hereu, i que el ballava amb la noia que més li agradava, era guardat gelosament, com una relíquia, dintre d'un calaix de la calaixera i, quan aquella noia era mare, deia, ensenyant-lo al seu fillot:

— És la toia que vaig ballar amb el teu pare, aquella nit que em va dir que m'estimava.

I novament l'endrecava dintre la calaixera.

La toia d'avui, que és ballada per quatre o cinc parelles, ha de fer la fi sobre d'una taula i guardada en el ventril d'una colla que han fet una hora de gatzara a la seva salut. De la toia no en queda ni rastre. I la noia o les noies que l'han ballada mai podran ensenyar-la als seus fillots, quan en tinguin.

Quina era millor toia, la d'ara o la d'abans?